

Paphiopedilum philippinense

(Rchb.f.) Stein (1892)

Alkuperä

Paphiopedilum philippinense on levinnyt laajalle alueelle Filippiineillä sekä Borneon koillisosaan. Laji on hyvin muunteleva, mikä on tuottanut ongelmia taksonomeille ja synnyttänyt monia synonyymejä. Nykyisin erotetaan omiksi muunnoksiksi var. *philippinense* ja var. *roebelenii*. Näistä viimeksi mainittua tavataan vain Filippiinien Luzon-saarella. Samaan sektioon kuuluvat muun muassa tunnetut *P. rothschildianum*, *P. sanderianum* ja *P. stonei*.

Kasvupaikat ovat rannikkoseudun vaaloisia ja tuulisia maastosta esiin työntyviä kallioita ja kukkuloita 0–500 metrin korkeudella merenpinnasta. *P. philippinense* kasvaa maassa lehtihumuksessa, joskus myös epifyytinä. Kasvupaikkojen ilmasto on kosteaa ja maaperä tyypillisesti kalkkipitoinen. Lämpötilat vaihtelevat lauhkeasta lämpimään keskilämpötilan ollessa 23–27 astetta. Kasvupaikoilla sataa ympäri vuoden tammi-maaliskuun ollessa hieman kuivempaa aikaa.

Kuvaus

P. philippinense yksiväriset lehdet ovat tasasoukat, v:n muotoiset ja nahkeat. Pituukseltaan ne voivat ulottua 20:sta aina 50 senttiin asti. Lehtien leveys vaihtelee kahdesta kuuteen senttiin. Kukinto voi kohota 50–60 senttiin asti. Siinä on tavallisesti 2–5 yhtäaikaaisesti avautuvaa kukkaa, joiden hallitsevat värit ovat ruskea tai tumma violetti, valkoinen ja keltainen. Purjeessa näkyvät voimakkaat tummat raidat vaalealla pohjalla. Huuli on väritykseltään keltainen ja hieman suonikas. Petalit ovat huomattavan pitkät ja kierteiset. Var. *roebelenii* kukat ovat jonkin verran var. *philippinense*ä suuremmat. Sen jopa 25–30-senttiset kierteiset petalit laskeutuvat alas ja ovat selvästi edellistä pidemmät. Kukinta-aika on alkuperäisessä ympäristössä loppupalvesta kevääseen.

Kasvatus

P. philippinense on kotoisin tropiikista, joten se vaatii ympäristöltään lämpöä ja kosteutta. Avointen kasvupaikkojen vuoksi myös valon tarve on tavanomaisia venuksenkenkiä suurempi. Talvilämpötila voi olla 18–20 asteen vaiheilla. Kuitenkin on todettu, että lämpötilan pudottaminen syksyllä pari viikoksi aina 10 asteen tienoille edistää kukintaa, samoin kuin myöhemmässä vaiheessa kirkas valo. Kukin lehtiruusu kukkii vain kerran, minkä jälkeen vierelle kasvaa uusi.

Venuksenkengillä ei ole varsimukulaa, joten niiden kasvualustaa ei saa päästää kokonaan kuivumaan, vaikka kastelua vähennetäänkin talvella. Arno Kasvi suosittelee istuttamaan venuksenkengät niin, että juuren tyviosan alle sijoitetaan styrox-pala pitämään tyvi hieman kuivempana. Uudelleen istutettaessa alusta ei saa olla rutikuivaa, sillä se tappaa ohuet juurikarvat. Alustan tulee pidättää kosteutta sen verran, että se ei pääse kastelujen välillä kuivumaan, mutta se ei myöskään saa olla niin tiivistä, että happitilanne kärsii. Hyvä osviitta on lehtihumuksen rakenne. Kalkin lisääminen alustaan esimerkiksi simpukan-kuorirouheen muodossa on *P. philippinense*lle tärkeää. Sopiva pH on 7–7,3. Sektion muiden lajien tavoin *P. philippinense* on suhteellisen hidaskasvuinen, mikä koskee myös sen juuria, joita ei muutenkaan venuksenkengillä ole erityisen runsaasti.

Oma kasvini, *P. philippinense* var. *roebelenii* tuli reilu vuosi sitten Orchids & Morelta ja oli jo silloin useampiversoinen, joskaan ei muuten kookas yksilö. Se kukki keskikesällä, mikä ilmeisesti on harrastajilla todennäköisempää kuin luonnossa kasvavien yksilöiden alkuvuosi. Erään vihjeen mukaan *P. philippinense* tulisi säilyttää mahdollisimman samassa paikassa läpi vuoden. Tämä ei käytännön syistä ole ainakaan minulle mahdollista, joten nyt jännitetään, kehittykö uusista lehtiruusuksista tänä vuonna mitään.

KIRJALLISUUTTA:

- www.slipperorchids.info.
- www.orchidspecies.com.
- Catherine Cash: The Slipper Orchids, Timber Press, 1991.

